

Az Aggtelek—Jósvafői „BARADLA” cseppkőbarlang ÉRTESÍTŐJE.

Szerkeszti: Kessler Hubert.

1937. augusztus.

A Baradla elektromos világítási berendezése.

Számos barlanglátogató érdeklődött már a Baradla elektromos világítóberendezésének részletei iránt és ezért szeretném alábbiakban az ezzel kapcsolatos fontosabb tudnivalókat közölni.

A világítási berendezés tervezésénél elsősorban azt kellett szem előtt tartani, hogy nem áll korlátlan erősségű áram rendelkezésre, hanem általunk külön felállítandó korlátozott teljesítményű erőtelepekre vagyunk utalva. Ebből önként következett az, hogy nem világíthatjuk egyszerre az egész bejárandó barlangszakaszt, hanem mindig csak azt, amelyikben a közönség éppen tartózkodik. Ezt az úgynevezett „alternatívkapcsolás”-sal lehetett elérni, mi abból áll, hogy az egész világítandó barlangszakaszt több olyan kisebb szakaszra osztjuk, amelynek a világítására a rendelkezésre álló áramforrás elegendő. Amint egy ilyen szakaszt elhagynk, különleges kapcsoló segítségével kikapcsoljuk ennek világítását és ugyanazzal a mozdulattal bekapcsoljuk az előttünk levő szakasz világítását. Ez a kapcsolás bármelyik szakaszban kezdhető meg. Ha például a közönség a világítással ellátott barlangrészből továbbmegy, akkor egy végkapcsolón teljesen ki lehet az áramot kapcsolni és a következő csoport az első kapcsoló megforgatásával megkezdheti a barlang megtekintését az első szakaszban.

A barlang két leginkább látogatott részében vezettük be a villanyvilágítást: az aggteleki bejáratról a „Paradicsom”-ig és a jósvafői bejáratról a „Horthy Miklós-terem”-ig. Mindkét rész kb. 1—1 km hosszú, megtekintésük 1—1 órát vesz igénybe. Az aggteleki rész átlag 100 m hosszú 10 alternatívszakaszra van osztva. Egy ilyen alternatívszakasz terhelése 2.2 kilowatt, ami kb. 3000 gyertyafénynek felel meg. Összesen 104 lámpahely lett itt szerelve. A legkisebb izzó 40, a legnagyobb izzó 500 wattos. Az áramot egy a barlangbejárat előtt épült gépházban elhelyezett négyütemű öt lóerős benzomotorhoz közvetlen kapcsolt compund dinamógép szolgáltatja. A hozzátartozó kapcsolótáblára volt- és ampermérő, automatikus kapcsoló, mágneses kapcsoló és csatlakozó van szerelve. Az automatikus kapcsoló rövidzárlat esetén magától kikapcsolódik és ezzel megóvjaa a motort túlterheléstől. A mágneses kapcsoló ez esetben egy szirénát működtet, amely a figyelmet a rövidzárlatra felhívja. A szirénát külön kapcsolóval is lehet működtetni. A barlangba való indulást szokták a vezetők ezzel jelezni. A vezeték külön erre a célra készült, teljesen vízhatlan gumi-ólomkábel, amely mindenütt a látogatók szeme előtt rejtve van vezetve. A lámpatesteket is lehetőleg úgy helyeztük el, hogy a látogatók szeme előtt rejtve maradjanak, fényhatásuk pedig a legmaximálisabb és legszebb legyen.

A barlang jósavfői szakaszában már jóval nagyobb gondot okozott a világítás. Itt ugyanis az óriási méretű „Horthy Miklós-terem“ megfelelő kivilágítására nem elegendő az aggteleki oldalon alkalmazott áram. Ennek a kb. 150 m átmérőjű teremnek a világítására legalább 10.000 gyertyafény kell (kb. 8 Kw). Ezért Jósavfőn egy jóval nagyobb áramfejlesztőt kellett építeni. Az áramot itt egy 14 lóerős benzinmotorhoz szíjártéttel kapcsolt háromvezetékes egyenáramú 10 Kw-os dinámó szolgáltatja. Tekintettel arra, hogy jóval nagyobb fényt lehet így egy szakaszra juttatni, elegendő volt a jósavfői barlangrészt 4 alternatívszakaszra osztani. Ez nagyobb csoportoknál előnyt nyújt, mert nem kell annyiszor átkapcsolni. A lámpákba jutó feszültség 240 volt. Összesen 102 lámpahely van a jósavfői szakaszban. A legkisebb izzó 40, a legnagyobb 1000 wattos.

Úgy az aggteleki mint a jósavfői benzinmotoron automatikus szabályozó van, tehát nem igényelnek az elindítás után semmiféle kezelést. Az áramfejlesztő gépeket és a reflektorokat a Ganz cég szállította, amely cég a szerelést is kifogástalanul elvégezte. A különleges kábeleket a Felten és Siemens cégek, a lámpatesteket és kapcsolókat, valamint a szerelési anyagot az Engel Károly cég szállította.

Az ólomkábelek kiválóan állják a barlang rendkívüli nedvességét. Az elágazódobozok eleinte kissé átáztak, ami levezetést okozott, de szigetelőmasszával való kiöntésük után ez a hiba is megszűnt. Ugyancsak teljesen vízállóak a kapcsolók is. A világítási hálózatban később néhány lámpát előnyösebb helyekre házilag átszereltünk, illetve kiesértünk.

K. II.

Az új kedvezményes jegytipusok, amelyekkel a Baradla felkereshetését a MÁV ténylegesen lényegbevágóan előmozdította, a Vigadóteri Menetjegyirodában már kaphatók. *Felhívjuk a jegyváltó turistaközönség figyelmét*, hogy a drágább, 14 pengős *gyorsvonati* jegytipus Budapesttől Miskolcig gyorsvonat III. osztályra, onnan Szinig vagy Putnokig személyvonat II. osztályra (!) jogosít. (Ezekon kívül *autobusz* igénybevételére Putnokról Aggtelektől és Aggtelektől Jósavfőn át (megszakítással is!) Szinig, valamint belépőjegyet is tartalmaz a barlang mindkét bejárójához.

B—ő.

A Denevérág új bejárója a tervbevet kibontás után az új aggteleki szállodával egy szintben lesz. Az új bejárati szakasz villanyvilágítással való ellátása új lehetőségeket fog adhatni a Baradla-látogatók számára. Az eddigi bejárón való lemenetel mellett a Paradicsom villannyal világított eddigi útja után új úton, a Denevérág gyönyörű cseppkövekkel ékes boltozatos terméin át fogják a napvilágot ismét elérni ugyancsak villannyal világított látványos szakaszon át közvetlenül az új menedékház mellett. Körjárat létesül illetén, szemben a mai állapottal, amikor ugyanazon az úton lehet csak visszajönni az aggteleki oldalon. Értékes fejlődésben van a Baradla, noha a rendelkezésre álló anyagi lehetőségek messze nincsenek arányban azokkal a tenni-valókkal, melyeket a természetnek e gigantikus, lebilincselő kincsébányája az illetékesektől egyenesen megkövetel! (Retekág vizének levezetése, új bejáró nyitása kb. 1 km-nyire Aggtelektől az Aggtelek—Jósavfői országút mentén, stb. stb.)

B—ő.

A MÁV elősegíti a Baradla propagandáját. A MÁV Igazgatósága legújabbán elhatározta, hogy a gyorsvonati vasúti kocsikban több száz példányban elhelyezik a barlang fényképnagyításait. A fényképfelvételeket a MÁV hivatalos fényképészei már elkészítették és nagy részben kihelyezték a vasúti kocsikban. Ugyancsak láthatók a barlang fényképnagyításai a nagyobb városok vasútállomásain is.

Filmfelvételeket készítenek a barlangban. A Magyar Filmriport Vállalat a napokban a barlang belsejében filmfelvételeket fog készíteni. A filmet nemcsak Magyarország összes mozijaiban, hanem számos külföldi városban is vetíteni fogják. A filmmel kapcsolatban Lillafüredről és Görömböly-Tapolcáról is készítenek felvételeket.

Az Eucharisztikus Kongresszus vezetősége értesítette a barlang vezetőségét, hogy a jövő évi világkongresszussal kapcsolatban a Baradla látogatását is műsorba iktatják. A barlang leírását és legszebb fényképfelvételeit máris leközölték a külföldi propektusokban. Ettől függetlenül is már számos külföldi utazási iroda érdeklődött a barlang iránt és tervbe vette jövőre a barlang látogatását. A most készülő modern turistaszálló végre megnyitja a barlangot a külföldi látogatók részére is!